

VEU CATALANA

LLIBERTAT * JUSTICIA SOCIAL * FEDERACIO EUROPEA

Any IV

Màxlc. D. F., 15 Abril 1961

Núm. 34

El Jocs Florals de la Llengua Catalana a l'Alguer

AQUEST any, els Jocs Florals de la Llengua Catalana, que encara no es poden celebrar a Catalunya, es celebraran a la vila catalana de l'Alguer amb un Cos de Mantenedors format per escriptors del Principat, del País Valencià i de les Illes. Hem de lamentar que no s'hagin tingut en compte els germans del Rosselló i els Comtats que avui depenen de l'Estat francès.

El renaixement cultural i lingüístic català d'aquests darrers anys a L'Alguer és un dels fenòmens més sorprenents dels temps que vivim. A desgrat de l'ocupació militar que pateixen les terres catalanes que viuen sotmeses a l'actual Estat espanyol, és extraordinari que s'hagi produït una renaixença com l'algueresa. Potser només té explicació en l'estat d'esperit de la selecció d'algueresos que han produït aquesta mena de miracle, fidels a la més noble tradició de la llengua materna i als postulats del nou moviment cultural europeu.

Els germans algueresos que han fet possible aquest miracle cultural, tan lluny de Catalunya i de les altres terres catalanes, mereixen el recolzament més fraternal de part nostra i ens hem d'imposar el deure de correspondre al seu interès i fidelitat al nostre idioma comú. L'intercanvi cultural, el foment de les biblioteques catalanes i de les edicions alguereses en català, la incorporació dels escriptors catalans de l'Alguer a les col·leccions de llibres catalans, valencians i balears, haurà d'anar seguida, el dia de demà, d'una atenció especial de part de les nostres corporacions públiques per tal de donar un major impuls a totes aquestes activitats que, en les circumstàncies actuals, hem de realitzar per iniciativa particular o de grup i per aportacions, sempre migrades, econòmicament.

Però que ningú no confongui aquest deure cultural català amb drets polítics de cap mena. Cal recordar als romàntics admiradors de l'antic impe-

LES Corts espanyoles amb les quals el general Franco pretén disffressar el seu sistema despòtic de govern, van aprovar l'any passat, la compilació del Dret Civil català per tal de convertir-lo en un apèndix del Codi civil espanyol.

Ningú no pot creure en la bona fe d'aquesta decisió, perquè és evident que el cap de l'Estat espanyol ha cercat només un efecte polític, aparentant un respecte que no sent per a les nostres institucions de Dret Civil. Les felicitacions al dictador són d'un servilisme i d'una manca de dignitat impròpies de persones i d'entitats catalanes, que semblen oblidar totes les vexacions que ha sofert i segueix sofrint el poble català per part del tirà que ells aplaudeixen. No fa pas gaire que el mateix Col·legi d'Advocats de Barcelona, havia de protestar contra Tabús de poder de les autoritats espanyoles i la seva repressió inhumana d'un acte d'afirmació patriòtica al Palau de la Música Catalana.

A l'hora d'aplicar pràcticament el decret d'incorporació del nostre Dret Civil tothom podrà adonar-se de com serà inoperant de fet. L'aplicació del Codi Civil espanyol seguirà essent obligatòria i el nostre Dret tindrà, en el millor dels casos, el caràcter de supletori, quan no hi hagi una norma «general» prevista.

Només hi ha una forma correcta de resoldre la qüestió, i és mitjançant la vigència íntegra i exclusiva de les nostres institucions jurídiques, que no hem de permetre que siguin desvirtuades ni diluïdes. A més, cal modernitzar una gran part del dret consuetudinari català i que el nou Codi respongui a la necessitat social del moment. Per damunt de tot, cal que siguin organismes i juristes catalans els que redactin les noves normes, sense intervenció aliena i amb l'aprovació exclusiva de Catalunya a través dels seus estaments autènticament representatius.

Cal, per tant, sortir al pas d'una maniobra que no té altre objecte que desnacionalitzar un dels elements bàsics de l'estructura jurídica tradicional del nostre poble, amb la mateixa sistemàtica mala fe amb què l'Estat espanyol ha anat atacant tots els angles de la nostra personalitat col·lectiva, tractant de destruir la nostra cultura, dispersar la nostra indústria i fomentar un corrent immigratori que creï un problema demogràfic difícil de resoldre.

Demanem als catalans que creuen sincerament que això és un acte amistós de l'Estat espanyol i una concessió interessant per a Catalunya, que reflexionin i vegin la veritable intenció del gest, el seu abast i les seves conseqüències. No podem concebre un acte de defensa del nostre sistema jurídic per part d'aquells que han conculcat l'essència mateixa del nostre Dret natural d'homes lliures i de nació sobirana; d'aquells que únicament per la força de les armes han destruït les nostres formes pròpies de govern i han imposat el seu Estat hegemònic.

rialisme català, que els germans algueresos s'alçaren més de quatre vegades contra els catalans de la conquesta i que tota acció encaminada a ressucitar la política imperial catalana de l'antigor mereixeria la més enèrgica protesta i cauria en el més lamentable ridícol.

Acceptem en el que representa i en el que val la fidelitat espiritual dels algueresos més conscients del seu passat al nostre idioma i a la nostra cultura. I agraim a un dels més il·lustres representants dels algueresos conscients d'avui —Rafael Catardi, president de la Comissió Organitzadora

dels Jocs Florals d'aquest any— el que ha dit fa pocs dies en una carta particular relacionada amb la celebració de la nostra Magna Festa Literària Nacional: «Amb la manifestació del 10 de Setembre l'Alguer vol fer saber al món que Catalunya és sempre alta i viva i honorable en l'esperit, en la cultura, en el seu just anhel de llibertat. Vol també dir als catalans que segueixin units i fidels a la Pàtria com l'Alguer, per molts de segles, ha estat i és fidel a les tradicions i a la llengua catalanes».

CARTA OBERTA AL DOCTOR LLUIS PERICOT I GARCIA

Senyor Doctor Lluís Pericot i Garcia,
Professor de Prehistòria i Arqueologia.
Barcelona.

Distingit Senyor Professor:

Convidat per unes simpàtiques noies, deixebles vostres, vaig assistir a la conferència que va donar sobre *La Ciència i l'Arqueologia Rupestre* al Museu Municipal d'Art «Isaac Fernández», d'aquesta ciutat de Buenos Aires.

La vostra referència, magníficament il·lustrada, de la ciència i l'art rupestre espanyol i en particular de les coves d'Altamira, de Galícia, Andalusia, València i les contrades pirinenques estava molt bé però em va sorprendre que mai no esmentessiu el nom de Catalunya. Vaig pensar que parlant-nos d'unes determinades contrades potser no calia. Però en canvi em sorprengué desagradablement i ho vaig trobar inadequat, en una conferència científica, parlar, insistentment i amb orgull, de la vostra condició d'espanyol i de la *Hispanidad*.

No vull pas negar-vos el dret a triar el país de la vostra preferència. Tampoc no em refereixo a l'Estat que ens té endogalats, que compta amb una frondosa burocràcia d'ocupació a tots els indrets de la nostra terra, que ofega i maltracta amb arrogància la nostra gent, que té un inspector analfabet que amenaça i explota, que compta amb una policia torturadora dels detinguts, que té a casa nostra una pila d'aventurers que exploten el país, que el fan víctima de les seves vexacions i són un nosa a Catalunya. Tota aquesta gent forastera parla una llengua que no és la nostra. I vós vareu insistir d'una manera lamentable dient *nosotros, los españoles*...

Heu parlat, satisfet, de la vostra col·laboració amb un règim i un sistema de govern que és malvist per tot el món civilitzat i amb el vostre comportament sembla que doneu la raó als Galisonga quan malparlen del nostre poble d'una manera grollera i sense solta. Us dieu espanyol i fins i tot ho dieu amb un cert orgull, renegant de la vostra condició de català. I és inconcebible que un català no sàpiga dir *nosaltres, els catalans*. Tan inconcebible com seria sentir dir a un való que és francès, a un irlandès que és anglès, a un finlandès que és rus. Vós ho trobaríeu natural, pel que es veu. Perquè heu oblidat que Catalunya, geogràficament és una terra; històricament, una tradició; lingüísticament, un idioma; espiritual-

ment, una cultura; biològicament, una nació.

On era la vostra *Hispanidad* quan la caiguda de l'imperi carolingi? On era la vostra Espanya quan sorgí el primer comte Guifré el Pilós? En nom de quina Espanya Ramon Berenguer I dugué la frontera de la Marca en l'escomesa contra els serraïns, fins a Cervera i Camarasa? On era i en nom de qui Berenguer Ramon II va posar setge a València, topant amb el mercenari castellà —el Cid— del que, abans, havia refusat la seva ajuda a sou —i quan Ramon Berenguer III, comandant la seva esquadra es va presentar a Gènova i després a Pisa per a consolidar l'aliança amb les dues Repúbliques i s'apoderà, efimerament, de Mallorca, l'any 1114? En nom de quina Espanya les esquadres combinades de catalans i genovesos van prendre Tortosa l'any 1148 i, més tard, Ramon Berenguer IV ocupava Lleida, deixant pràcticament unides les diverses comarques que formen la vella i gloriosa Nació catalana?

En nom de la vostra *Hispanidad* s'han sacrificat milers i milers dels nostres germans, com es sacrificaren per la llibertat de llurs pàtries el Pare Miguel Hidalgo a Mèxic; Martí, a Cuba; Rizal, a Filipines. Sumes fantàstiques, producte del treball català, s'han malmès, al servei de la vostra Espanya. Amb un odi gens dissimulat i amb pràctiques de genocidi, volen esborrar del món la nostra cultura, el nostre idioma milenari, l'instrument que utilitzaren, entre tants d'altres, l'il·luminat Ramon Llull, Sant Olaguer, Francesc Eiximenis, Bernat Metge i fins i tot Sor Isabel de Ville-na, que no era catalana.

Quina pena fa sentir-vos parlar a vós i recordar el elogis al nostre idioma del gran Ramon Muntaner, maridat amb muller valenciana, i de Sant Vicenç Ferrer que deia els seus sermons sempre en valencià i es feia entendre per tothom amb un llenguatge popular i viu, com mai no s'ha vist en cap altra literatura...

Heus ací la meua reacció, després d'escoltar-vos en aquella conferència.

Ja sé que els catalans nacionals hem de reconèixer que, a més a més de vós, hi ha altres intel·lectuals nascuts a la nostra terra que reneguen de la pròpia Pàtria. Tot el que dic a vós és dit també per als altres servidors de l'enemic.

UNED
JOSEP ESCOLA
de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

Buenos Aires (Argentina)

COL·LECCIÓ ESTUDIS I DOCUMENTS

Publicats:

1. COMENTARIS AL PROBLEMA DEL PODER

per

ANTONI PEYRI

2. L'EXPERIÈNCIA DE L'ESTATUT DE CATALUNYA DEL 1932

Segona edició

per

ARTUR COSTA

3. ENRIC PRAT DE LA RIBA I L'ASSEMBLEA DE PARLA- MENTARIS DEL 1917

per

MIQUEL FERRER

Escolteu les emissions

HORA CATALANA

de

Maria Dolors Bargalló

X.E.S.M. 1470 kilocicles

de 2/4 de 8 a les 9

del vespre

De dilluns a dissabte

VEU CATALANA

Any IV

Núm. 34

15 d'Abril del 1961

Director

ARTUR COSTA

Administrador

PIUS ARIAS I MAYOL

Secretari de Redacció

MARTÍ SOLER-VINYES

Correspondència, a

Apartado 1487, de México 1, D. F.

Impress als tallers de

MANUEL CASAS, Impresor

Lerma 303

México 5, D. F.

Preus de subscripció

Mèxic, un any \$ 20.00

Altres països, un any \$US 2.00

Un número \$ 2.00

Autorizada como correspondencia de 2ª clase en la Administración de Correos N° 1 de México 1, D. F., el 5 de septiembre de 1958.

REFLEXIONS SOBRE EL CATORZE D'ABRIL

DESPRÉS de trenta anys d'aquell 14 d'abril memorable, que restarà indiscutiblement gravat en el llibre de la història de Catalunya com una de les dates més transcendents de l'evolució nacional del nostre poble, podem analitzar els fets amb certa serenitat i treure'n les conseqüències pertinents. Potser algú encara ens titllarà d'apassionats i fins i tot de sectaris, però creiem que ara estem ja en posició de jutjar els esdeveniments, objectivament, per la distància, i amb prou coneixement, per haver-ne estat testimonis.

Cal recordar el clima anterior a les eleccions municipals per tal de comprendre perfectament les reaccions psicològiques, primer dels candidats republicans victoriosos i després de les masses que havien decidit els resultats a les urnes, encara que sense una participació massa decidida, per un costat, per la tradicional actitud abstencionista dels sindicats de la C.N.T i per l'altra per la manca de preparació cívica del poble en general, que no havia tingut gaires ocasions de practicar el sufragi o ho havia fet amb absoluta manca de garanties.

Davant la improvisació d'unes candidatures, conseqüència de la formació precipitada d'un nou partit polític; la manca de tradició de govern i la imprecisió del programa, el cos electoral català va reaccionar sentimentalment, i la figura de Francesc Macià va ésser decisiva per a inclinar el resultat.

Acostumats a l'oposició, els candidats republicans electes no van saber ben bé què fer, de moment. A les 48 hores, Lluís Companys, que pocs anys després havia de convertir-se en el President Màrtir, va capitalitzar la victòria i amb un gest de visió política i d'audàcia, va proclamar la República des del balcó de l'Ajuntament de Barcelona. En aquell moment, però, actuava sota l'impuls del seu temperament revolucionari i d'home liberal, però no havia captat encara el veritable sentiment del poble de Catalunya. Fou Francesc Macià qui va saber canalitzar l'expressió més profunda de l'ànima catalana, perquè ell era aleshores el veritable símbol, era el capdavanter romàntic, era l'home de les actituds heroiques que havia arribat a la més pregonada sensibilitat de l'home del carrer, del ciutadà anònim que anava a dipositar l'ofrena floral al monument de Rafael Casanova durant la dictadura de Primo de Rivera, rebent els cops de sabre de la policia; que contribuïa a la campanya pro-amnistia dels condemnats de Garraf i llegia amb emoció els re-

portatges de *La Rambla* o imaginava el text de les columnes en blanc que tan sovint hi apareixien, gràcies a la censura; el mateix que havia seguit a través de les poques dades que transcendien a Catalunya, la peregrinació de Francesc Macià, després de Prats de Molló, el seu procés i la seva tornada clandestina a Catalunya.

La proclamació de la República catalana, de la nostra República, fou allò que va fer Francesc Macià, perquè era la conseqüència lògica de la seva trajectòria política i fou evident que l'il·lustre primer President de la nova Catalunya va saber interpretar la voluntat conscient d'uns, potser subconscient d'altres. Mai ningú en la història de Catalunya no havia tingut la seva popularitat ni arrossegat les masses, com ell ho va fer.

De vegades, els seus detractors, que no van dubtar a obtenir una acta de diputat aixoplugats sota el seu prestigi, van parlar despectivament d'allò que ells qualificaven de messianisme del poble català, però mai no van reflexionar una mica sobre la raó veritable d'aquella aureola i el per què de la influència profunda que el President Macià exercia sobre la gent més senzilla.

La veritat és que tots els pobles necessiten trobar aquells conductors que interpretin adequadament els seus anhels i quan, com a Catalunya, el procés de la formació d'un nou sentiment nacional va desenvolupant-se lentament, però amb fermesa, encara que en la clandestinitat i amb el continu temor de la repressió violenta i cruel de l'Estat opressor, arriba un dia en què es produeix una escaleta, en què es possible expressar amb llibertat allò que hom ha retingut durant molt temps, en la pròpia intimitat o en el cercle reduït de la família o dels amics, i aleshores el sentiment es desborda incontenible i la manifestació externa és el deslliurament definitiu, és la superació pública d'allò que podríem qualificar de frustració col·lectiva.

El 14 d'abril del 1931, va demostrar quin era el veritable sentiment dels catalans. Totes les conveniències i les habilitats polítiques i tota la fallàcia d'allò que s'anomena possibilisme mai no podran desvirtuar aquella expressió indiscutible, i, avui, a tres dècades de distància, hem de retre homenatge fervorós a l'home que va saber comprendre el seu poble i hem de fer-nos el propòsit decidit de restar fidels al veritable significat del 14 d'abril.

PUBLICACIONS
de la

**SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS
INTERNACIONALS**

PATROCINADA PEL C.N.C.

JOSEF CARNER
president

ANTONI PEYRÍ
vicepresident

J. M. BATISTA I ROCA
secretari

1. LE PROBLEME CATALAN AU CONGRES DE L'UNION FEDERALISTE DES COMMUNAUTES ETHNIQUES EUROPEENNES. Innsbruck, juliol 1958.
2. NOTES ON THE UNIVERSITY PROBLEM IN THE SPANISH STATE, PREPARED FOR THE 8th INTERNATIONAL CONFERENCE OF STUDENTS. Lima, Perú, 1959.
3. PER A LA INTERNACIONALITZACIO DEL PROBLEMA CATALA. NOTA D'INFORMACIO: XXX CONGRES DEL PEN CLUB. IX CONGRES DE LA UNIO FEDERALISTA DE LES COMUNITATS NACIONALS EUROPEES. UNIO INTERNACIONAL DELS JOVES CRISTIANS. 1959.
4. LES CONFERENCIES D'ORGANITZACIONS NO-GVERNAMENTALS CONTRA LA DISCRIMINACIO: I. RESOLUCIONS DE LA PRIMERA CONFERENCIA (1955). II. RESOLUCIONS DE LA SEGONA CONFERENCIA (1959).
5. LES COMUNITATS NACIONALS EN EL DRET DE LES NACIONS UNIDES: LA TASCA DE LA SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS INTERNACIONALS (SECIO AMERICANA) 1960.
6. SPAIN AND HUMAN RIGHTS: DISCRIMINATION, CULTURAL GENOCIDE AND PHYSICAL CRUELTY AGAINST THE CATALANS. 1960.
7. LA CATALOGNE ET LES DROITS CULTURELS DES NATIONALISTES, PAR J. M. BATISTA I ROCA. 1960.

DOCUMENTS DE L'INTERIOR DE CATALUNYA

1

EL PROBLEMA DEL MARROC, ENCARA

EL vell i tràgic problema del Marroc que durant tants anys va ésser un dels grans problemes de l'Espanya d'Alfons XIII i que va ocasionar tantes víctimes entre la joventut, portada al sacrifici per a satisfer l'afany aventurer del militarisme espanyol i la vanitat irresponsable del Borbó, torna a sembrar la inquietud popular, especialment a Catalunya, on les guerres del Marroc han provocat tantes protestes.

Franco semblava haver superat el problema que li plantejaven els caps i oficials de l'Exèrcit que havien quedat en situació de disponibles amb motiu del reconeixement forçós de la independència del territori de l'ex-Protectorat espanyol esdevingut un reialme independent. S'ha dit que eren en nombre de 25 mil els militars de graduació que no tenien lloc on col·locar-se i això feia que Franco posés totes les esperances en l'ingrés d'Espanya a l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Septentrional. Però l'ingrés a l'OTAS ha anat ajornant-se per l'oposició sistemàtica d'alguns dels països fundadors que no volen donar el seu vot per a l'ingrés d'Espanya, mentre subsisteixi el règim dictatorial. Les pressions de tota mena fetes per l'administració d'Eisenhower en nom dels Estats Units d'Amèrica han fracassat fins ara.

Però els darrers incidents del Sahara han tornat a posar damunt la taula el problema d'aquests caps i oficials en situació de disponibles que reclamen un lloc vistós i unes avantatges semblants a les que gaudien durant els anys de la política colonial espanyola.

L'ocupació del tron del Marroc independent pel nou rei ha vingut a plantejar al país el problema dels territoris que l'Espanya de Franco encara ocupa militarment amb l'afany de fer-se seves les riqueses del Sahara i amb el propòsit de continuar ocupant algunes poblacions que considera estratègiques per a previsible recuperacions del territori de l'antic Protectorat. El nou rei del Marroc ha rebutjat públicament la dominació espanyola i es disposa a liquidar d'una vegada per sempre les il·lusions colonials que deixen esbocinat el territori nacional.

Pel mes d'octubre de l'any passat, la C.A.M.P.S.A. espanyola va signar uns primers contractes amb dues companyies americanes per a l'explotació del petroli als territoris del Sahara ocupats contra la voluntat manifesta del Marroc independent. Les concessions espanyoles a les dues empreses americanes —la *City Service* i la *Richfield*— es referien a quadrícules de la costa.

Amb motiu de la promulgació de l'anomenada Llei d' hidrocarburs, el franquisme va constituir diverses empreses mixtes, amb capital espanyol i foraster, que també tindrien concessions per a fer exploracions i explotacions en nous bocins de la costa del Sahara. El capital espanyol i l'estranger es van associar amb diversos noms i sorgiren les empreses anomenades "Ifni" amb la "Gao" i la "Panamericana"; la "Cepsa" amb la "Spangoc"; i altres empreses de capital americà com l'"Atlantic", la "Phillips", la "Texaco", la "California", la "Tidewater" i la "Sotio", es van fusionar o van aportar la seva part a noves empreses espanyoles.

Però els treballs preparatoris van topar amb dificultats perquè Espanya no tenia al Sahara ni un sol port. Calia instal·lar els campaments en bones condicions i no hi havia aigua potable enlloc. Les empreses explotadores van haver de començar per cercar l'aigua que era indispensable per als seus tècnics i obrers.

I quan començaven les perforacions de cara al gas natural o al petroli, perquè encara no se sap si es trobarà una cosa o l'altra o totes dues a la vegada, un grup d'independentistes van posar en pràctica les amenaces fetes públicament contra els nous explotadors del tros del Sahara ocupat militarment i van segrestar els tècnics com a protesta per la nova invasió del país i en defensa de la unitat nacional del Marroc.

Els militars en situació de disponibles van veure el cel obert a les seves ambicions de col·litzadors i van pressionar Franco perquè es mobilitzessin forces de l'Exèrcit que garantissin els convenis establerts amb l'estranger per a l'explotació del Sahara que prometia tantes coses. Un miler de paracaigudistes i uns trenta mil soldats foren posats en joc, enviant-los de seguida al territori ocupat o concentrant-los a les illes Canàries per acudir allà on calgui en el moment oportú.

L'intercanvi de notes de protesta entre el Marroc i Espanya ha posat la situació greu i mentre els moros persisteixen en reinvidicar la plena sobirania del seu territori nacional complet, els espanyols reivindiquen la propietat del Sahara, sense tenir en compte els acords recents de les Nacions Unides relatius al dret dels països a disposar de llurs destins i de llurs riqueses materials, referint-se, especialment, als antics països colonials.

Espanya té per endavant la batalla perduda al Marroc. A les Nacions Unides, el director de *La Vanguardia*, de Barcelona, en funcions d'Ambaixador franquista, va haver de retirar la condició de *províncies* espanyoles decretada per Franco aplicada a les possessions colonials que pretenen seguir explotant. Manuel Aznar va haver d'admetre les disposicions de les Nacions Unides que exigeixen dels Estats que ocupen territoris colonials una informació periòdica del que fan per a precipitar la independència d'aquells territoris, educant i facilitant als ciutadans l'evolució política, econòmica i social. Manuel Aznar va abandonar al seu col·lega portuguès el qual es va negar a fer acatament a la disposició universal favorable a l'emancipació dels països colonials. La visita de Castiella, el Ministre franquista d'Afers Exteriors, al dictador Oliveira Salazar per a fer un front contra les Nacions Unides en defensa de la política colonial hispano-portuguesa, no farà altra cosa que empitjorar la seva situació davant l'Assemblea General. Les protestes ofioses i les manifestacions *populares* contra la posició nordamericana contrària al colonialisme i en defensa dels acords de l'ONU, no aconseguiran fer modificar la situació i a no trigar gaire el Marroc independent triomfarà davant d'Espanya i Angola triomfarà davant Portugal.

Però el militarisme espanyol no és fàcil de convèncer i si no es produeix ben aviat un canvi polític a l'Espanya de Franco, la nostra joventut tornarà a ésser sacrificada com ho foren els joves de les generacions anteriors que, amb llur sacrifici, van bastir el pedestal dels sanguinaris caps i oficials de l'Exèrcit espanyol.

El poble de Catalunya fa molts anys que ha superat l'espanyolització de militars com el general Prim. Les protestes populars del 1909 contra la guerra del Marroc d'aquell temps amb totes les seves conseqüències revolucionàries encara viuen en el record de molts catalans d'avui. La joventut de la nostra terra no té cap idea colonialista sinó tot el contrari. Tampoc no té esperit d'aventura per anar a fer de conquistador. La seva catalanitat i el seu esperit democràtic i justicier no li permeten de caure en aquestes posicions impròpies dels temps moderns. La seva catala-

nitat situa als nostres joves enfront de la política colonial espanyola que ara es pretén revifar, com està enfront de tota mena de política antidemocràtica.

2

EL COL·LEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA

EN tots els règims dictatorials espanyols, el Col·legi d'Advocats de Barcelona s'ha comportat amb dignitat professional i patriòtica. I s'ha donat el cas que aquest comportament ha estat en moments en què la Junta de Govern estava en mans no pas d'advocats d'esquerra sinó en mans d'advocats de dreta.

Recordem la situació del Col·legi en temps de la Dictadura del general Primo de Rivera, durant l'etapa que va anar del 1923 al 1930. El primer conflicte amb el dictador va venir a propòsit de l'edició de la Guia del Col·legi perquè es va pretendre que fos editada en espanyol. Aleshores presidia la Junta de Govern, com a Degà, don Raimond d'Abadal i Calderó, un home ben significat de la Lliga Regionalista, el Comitè Polític de la qual va caure en l'error de recolzar Primo de Rivera, Capità General de Catalunya, com a *salvador* d'Espanya creient en les promeses del general andalús que assegurava una reforma política radical. Una reforma tan radical que arribava fins i tot a prometre una mena de règim autònom per a Catalunya.

La Junta de Govern del Col·legi d'Advocats de Barcelona es va indisiplinar amb el Govern dictatorial del general Primo de Rivera i fou destituïda dictant-se ordre de confinament als membres de la dita Junta, presidits per don Raimond d'Abadal, entre els quals figurava un home que, en la nova etapa dictatorial espanyola del general Franco, s'havia de passar, sense condicions, a l'enemic: Ferran Valls i Taberner.

Durant la dictadura actual, la reacció dels col·legiats ha estat més lenta. El Col·legi d'Advocats de Barcelona ha viscut una vida lamentable durant els anys de franquisme, sota la imposició dels diversos governadors civils de Barcelona. Durant la gestió del Degà Francesc d'A. Condomines, els advocats barcelonins no es van poder manifestar com volien. Era una situació semblant a la que va viure el Col·legi durant la gestió del degà primoriverista Joaquín Dualde.

Però fins i tot en plena eufòria del governador Acedo Colunga, es va produir un revifament del sentiment democràtic i de l'esperit de ciutadania entre els advocats barcelonins, i vingué el triomf de la candidatura encapçalada per Josep Maria Pi Sunyer.

No és pas que el Degà d'avui es comporti com voldrien bona part dels col·legiats. Josep Maria Pi Sunyer és un home contradictori però és respectuós amb la voluntat de la majoria del Col·legi i de la seva Junta de Govern.

Per això Catalunya ha vist amb simpatia la major part de les activitats dels advocats barcelonins en defensa dels drets de ciutadania i dels drets més elementals de la persona humana.

El Col·legi d'Advocats de Barcelona i el seu Degà Josep Maria Pi Sunyer van comportar-se amb la màxima dignitat denunciant les tortures de la policia franquista als detinguts amb motiu dels incidents del Palau de la Música Catalana el mes de maig de l'any passat. La denúncia presentada al Fiscal de l'Audiència de Barcelona contra els policies autors materials de les tortures ha estat arxivada sense conseqüències per als acusats però va fer destituir al Governador Civil Acedo i al Cap de Policia de Barcelona i va obligar a traslladar als germans Creix, de tan mala memòria per als detinguts i interrogats a la *Jefatura*.

El Col·legi d'Advocats de Barcelona, un mes abans que

el de Madrid, es preocupava del decret franquista del 21 de setembre del 1960 que definia els delictes contra l'Ordre Públic castigant-los com a rebelió militar, amb totes les seves conseqüències. En la reunió de la Junta de Govern, celebrada el dia 23 de novembre, es prenia l'acord d'interposar recurs contenciós administratiu contra aquell decret que era com una nova Llei de Jurisdiccions. La Junta de Govern del Col·legi d'Advocats de Barcelona, empenia aquella acció enfront de les arbitrietats del règim franquista i era recolzada per una gran majoria dels advocats col·legiats. Mentre que, a Madrid, una dotzena escassa d'advocats, entre els quals figurava José Maria Gil Robles, amb data 23 de desembre, presentaven al seu Col·legi de la capital d'Espanya una proposta semblant a la dels advocats de Barcelona i era derrotada per 549 vots contra 321.

El Col·legi d'Advocats de Barcelona atén als interessos dels col·legiats, ha entaulat també recurs contra les normes que redueixen a la mínima expressió els drets dels advocats que han d'intervenir en la defensa dels acusats per uns suposats delictes de rebelió davant la jurisdicció militar espanyola. El procediment militar sumaríssim elimina de la defensa als professionals advocats i estableix que el defensor ha d'ésser militar, la qual cosa representa un greuge i un perjudici als advocats civils professionals i perjudicis i perills per al ciutadà acusat, amb fonament o sense.

Darrerament, amb motiu de la renovació d'una part de la Junta de Govern, s'ha produït un cas sorprenent. Desafiament el règim dictatorial espanyol, un grup d'un centenar de prestigiosos col·legiats han presentat la seva candidatura juntament amb un programa de reivindicacions professionals i polítiques, en defensa de la dignitat de la toga i del dret de Catalunya.

Feia molts anys que no s'havia produït un cas semblant. Els advocats catalans reunits en Assemblea aprovaven per majoria la proposta dels nous candidats en defensa de l'ús de l'idioma català davant dels Tribunals de Justícia i reclamaven la creació d'una Sala especial al Tribunal Suprem d'Espanya dedicada exclusivament a l'aplicació del Dret Català, que recentment ha estat incorporat al Codi Civil espanyol.

El programa de reivindicacions professionals reclama —i fou aprovat— que es reivindicui el dret dels Advocats a comunicar-se amb els seus clients detinguts i que es modifiquin les jurisdiccions especials que exclouen als Advocats.

Finalment, i traspasant les fronteres franquistes, tancades amb pany i forrellat, el Col·legi d'Advocats de Barcelona aprova la col·laboració amb els juristes de tot el món que vetllen pel manteniment de l'estat de dret a tots els països. La visita d'una Delegació del Comitè internacional de Juristes a l'Espanya de Franco i la condemna dictada contra el règim dictatorial espanyol ha conquistat la solidaritat dels advocats barcelonins.

I és curiós de registrar que un dels advocats, col·legiat a Barcelona, és l'andalús Francisco Fernández de Villavicencio i Arévalo, catedràtic de Dret Civil a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, elegit Tresorer de la Junta de Govern en la renovació de càrrecs. El doctor Fernández de Villavicencio és el capdavanter de la campanya encaminada a aconseguir que sigui creada la càtedra especial de Dret Civil Català a la Universitat barcelonina per tal d'aconseguir una adequada aplicació de l'Apèndix per les noves generacions d'advocats. A més a més, sota la seva responsabilitat, però amb l'aprovació del Degà de la Facultat de dret, Josep Maria Font i Rius, ha organitzat un curs especial de Dret Civil Català per a doctorats.

La candidatura falangista contrària a la del doctor Fernández de Villavicencio, fou derrotada totalment perquè no va aconseguir més enllà d'un deu per cent de la votació.

EL QUE NO DIU LA PREMSA FRANQUISTA

● Segons una informació, data- da a París el dia 6 de març del 1961, i publicada al diari *Acción*, de Montevideo (Uruguai), l'evolució del règim franquista es produirà de la manera següent: el general Franco dimi- tirà davant les seves *Cortes* i delegarà totes les funcions a un Consell de Ministres presidit pel seu lloci Carre- ro Blanco; a continuació, don Juan de Borbón, serà reconegut com a Rei d'Espanya per les mateixes *Corts* franquistes i el Consell de Ministres creat per Franco. El general Franco diu que voldria que el traspàs de po- ders es fes, precisament, pel mes d'oc- tubre del 1961, en complir-se els vint- i-cinc anys d'haver estat elegit, en ple- na guerra civil, per la Junta Militar de Burgos. Altres informacions, tam- bé de procedència monàrquica i fran- quista alhora, asseguren que la cosa anirà d'una manera diferent i que en dimitir, de grat o per força, el ge- neral Franco serà substituït per un Di- rectori Militar que donarà entrada al pretendent don Juan. Una tercera in- formació, dels monàrquics anomenats demòcrates i antifranquistes, ens diu que Tierno Galván, Gil Robles, Ri- druejo i uns quants més estan molt esperançats de fer triomfar la seva fórmula que consisteix en imposar la Monarquia que viurà un període pro- visional durant el qual desapareixerà la censura, es restablirà una situació de dret, s'autoritzaran les reunions i les associacions i es facilitarà als es- trangers les màximes inversions al país. Diuen que l'única ideologia que res- tarà fora de la llei serà el comunisme i tota altra mena de règim autoritari. Finalment, hi ha la versió actualitza- da de la vella tesi d'Indalecio Prieto que consisteix en formar un Govern Provisional, presidit per ell, el qual convocarà eleccions plebiscitàries per a saber si la majoria dels espanyols volen la Monarquia o la República. Sembla que tots coincideixen en con- siderar els problemes nacionalitaris com a secundaris i en creure que el centralisme tradicional és la millor fórmula del moment per a evitar que sorgeixin nous problemes entre els grups dels diversos sectors espanyols. Ningú no pot dir que catalans i bas- cos, amb clara consciència nacional, es disposin a col·laborar amb els sec- tors monarquitzants en lluita per la conquesta del Poder.

● Don Juan de Borbón havia anunciat el seu propòsit d'anar a Wà- shington per a tractar d'aconseguir el recolzament nordamericà a les seves

pretensions reials. Però el President Kennedy sembla que va creure que una visita del pretendent al tron d'Es- panya el podria comprometre i va pre- ferir trametre un emissari especial a Estoril per a veure què volia l'aspi- rant a la corona espanyola, i, en el mo- ment oportú, decidir el que els Estats Units consideressin més convenient.

● L'anomenat Comte de Barcelo- na, ha declarat als seus súbdits reque- tès que el seu propòsit és instaurar una monarquia popular, equidistant del totalitarisme dictatorial i de les fórmules polítiques perillosament dè- bils; diu que ell assegurarà una au- tènica representació nacional i la in- discutible participació del poble en el govern. No parla per res de consul- tar Espanya i els ciutadans *del seu Comtat*, abans de fer-se càrrec del Poder.

● L'assemblea Pro Amnistia, cele- brada a París, amb l'assistència de 250 delegats de dotze països, ha pres l'a- cord, entre altres, d'adreçar missatges al Papa Joan XXIII i a l'Assemblea General de les Nacions Unides dema- nant que intervinguin perquè sigui atorgada una àmplia amnistia per als empresonats i exiliats polítics de l'Es- panya franquista. El missatge diu: «Es profundament desconsolador que, al cap de vint anys de la guerra ci- vil, milers d'empresonats, dels quals n'hi ha centenars que foren condem- nats a quinze i vint anys de presidi; que desenes de milers d'exiliats, entre els quals es troben intel·lectuals de fa- ma mundial, visquin encara fora del país i que homes i dones de totes les tendències polítiques i socials siguin condemnats, encara, pels tribunals es- panyols a causa de les seves idees...»

● La indignació del diari *Arriba*, òrgan de la *Falange Española*, contra la campanya pro amnistia del *New York Times*, sembla que té la seva explicació en el poc interès que de- mostren els actuals governants dels EE. UU. per al règim franquista. L'anunciada reducció de bases mili- tares nordamericanes ha vingut a es- verar encara més als falangistes i a les altes esferes del règim dictatorial espanyol. Després de la intensa cam- panya electoral espanyola a favor del candidat Nixon, hem vist grans títu- lars i les més llampants fotografies amb articles desbordant simpatia pel can- didat triomfant, Kennedy. El Presi- dent Kennedy haurà d'aclarir ben aviat la seva posició respecte l'Espa- nya de Franco.

● El Departament d'Estat norda- mericà ha donat a conèixer les 52 in- stal·lacions militars que es disposa a clausurar durant els pròxims tres anys i les 21 bases establertes en vuit paï- sos, els noms dels quals s'ha reservat, que també es disposa a tancar. Els nous plans de defensa ja fan inneces- sàries bases com les que hi ha a l'Es- panya de Franco.

● La revista nordamericana *Ame- rica*, portantveu dels jesuïtes dels Es- tats Units, ha dedicat l'editorial d'un dels darrers números d'aquest setma- nari a fixar la seva posició contra el règim de censura de premsa imposat pel règim franquista i contra la po- lítica sindical obrera que no permet la llibertat de sindicació als treballa- dors. I diu: «Resulta dolorós que en la legislació sobre premsa, així com en les lleis sindicals obrers, els catò- lics d'altres països s'hagin d'avergo- nyir de la realitat espanyola».

● Els monàrquics antifranquistes que actuen amb el nom d'*Unión Es- pañola* han llançat un nou manifest reclamant a Franco el restabliment de la Monarquia i aprofiten aquesta avi- nentesa per a criticar el règim fran- quista dient: «La censura absoluta... l'absoluta privació de llibertat política per a tothom i la gran quantitat de vots en blanc i abstencions (que van arribar a un 80 per cent) durant les darreres eleccions municipals de fi- nals del 1960, demostren que el siste- ma nacional-sindicalista ja és mal vist per la majoria dels espanyols».

● La Confederació Internacional de Sindicats Lliures, de filiació demo- cràtica, i la Confederació Internacio- nal de Sindicats Cristians, en repre- sentació de les organitzacions sindi- cals obreres no-comunistes de cinc continents, han establert un pacte o entesa per a la lluita comuna dels dos grans sectors sindicals democràtics en defensa del dret de vaga i de la lli- bertat sindical, conculcats sota el rè- gim dictatorial espanyol del general Franco. Ambdues organitzacions han iniciat una acció reivindicadora d'a- quests drets fonamentals de la classe obrera a l'Organització Internacional del Treball, a la Comissió Econòmica i Social de les Nacions Unides i a la Comissió de Drets Humans.

● El cardenal Enric Pla i Deniel, Primat de l'Església Catòlica a Espa- nya, també ha protestat contra la manca de llibertat sindical dels treba-

lladors catòlics. El sistema sindical falangista, obligatori per a tots els treballadors, és condemnat pel cardenal de Toledo en defensa, principalment, de la llibertat sindical que reclama per a las *Hermandades Obreras de Acción Católica*.

● El general republicà espanyol, Vice-Mariscal de l'Aire, Emilio Herrera, ha fet públic un document, datat a primers del 1961, increpant als Caps i Oficials de l'Exèrcit de Franco, i, en defensa pròpia, diu: «He rebutjat tota mena de participació en els organismes on el vostre règim col·labora perquè les vostres pessetes, estan tacades de sang espanyola, àdhuc la del meu fill. Però, a desgrat de tot, no em canviaria per cap de vosaltres, ni dels que esteu més enlairats, amb milions, cotxes, avions, caps de gabinet, secretaris, ajudants, etc. perquè per arribar a *disfrutar de tot això heu hagut de mancar a la vostra paraula d'honor, heu desencadenat una terrible guerra fratricida, heu sembrat l'odi entre les famílies i heu convertit Espanya en una caricatura de Nació de la qual totes les altres fan befa i se'n aprofiten...*»

● Luis Spota, periodista mexicà, ha dedicat dos articles de la seva columna del diari *Novedades*, a la crisi del règim franquista. En parlar de la situació econòmica diu que, segons dades oficials de l'Espanya de Franco, la renda i beneficis dels propietaris agrícoles han baixat, del 1959 al 1960, en catorze mil milions de pessetes i les dels industrials en quatre mil milions. En el darrer semestre del 1960, diu, en plena eufòria reactivadora, els preus a l'engròs han pujat un 17 per cent i el cost de la vida ha passat a augmentar-se, des del mes d'abril fins al mes de novembre, en un 22 per cent. Com a conclusió, el redactor del diari mexicà afirma que aquesta primavera es produiran fets polítics importants a l'Espanya de Franco i que abans d'acabar-se l'any 61 el règim polític haurà canviat.

● La revista nordamericana *Visión*, editada en espanyol i àmpliament escampada per tota l'Amèrica Llatina, en el seu número darrer del 7 d'abril, publica una informació sobre la situació econòmica i social del règim franquista, i, entre altres coses, diu: «El comerç interior espanyol va tenir, durant l'any 1960, un descens entre el 40 i el 50 per cent en relació a l'any 1958; la manca de feina afecta avui a cent mil treballadors del camp i la crisi industrial obliga a emigrar un nombre considerable de treballadors qualificats; l'Alemanya occidental ha donat entrada a 20 mil

obriers, França, Suïssa, Holanda i Bèlgica també n'han admès un nombre considerable. N'hi ha que volen anar a l'Argentina, al Brasil, a l'Uruguai. I la crisi industrial i agrícola d'Espanya fa pensar als governants franquistes en la conveniència de fer emigrar 60 o 70 mil treballadors cada any.»

● A Nova York s'ha constituït un Consell Ibèric amb l'objectiu d'estreynyer, en el futur, els llaços d'amistat i entesa entre el poble espanyol i el dels Estats Units. Són Presidents: Norman Thomas i Salvador de Madañaga. Constitueixen el Comitè Executiu: Roger Baldwin, Louise Crane, William Ebenstein, Frances R. Grant, Victoria Kent, Arthur P. Whitaker. I en són Membres: Víctor Alba, Carmen Aldecoa, Robert J. Alexander, Patricia Bowers, Van Eyck Brooks, Américo Castro, Giovanni Costigan, Josep Cuatrecasas, Gloria Giner de los Rios, Angel del Río, Irving Dillard, Lawrence Fernsworth, Francisco García Lorca, Manfred George, Edith Helman, Ronald Hilton, Edwin Honig, Alfred Kazin, William N. Kilpatrick, Dwight Macdonald, John A. Mackay, Francis E. McMahon, Juan Marichalar, Ramón Martínez-López, Robert G. Mead, Jr., Josep Quero i Molares, Tomás Navarro Tomás, Victor Reuther, Elias Rivers, Josep Rovira Armengol, Ramón Sender, Clarence Senior, Homero Seris i Frank Tanenbaum.

● El *Financial Times*, de Londres, diu que, segons unes fonts ben informades, hi ha un acord entre la Unió Soviètica i l'Espanya de Franco per a la construcció de deu vaixells-tancs de deu mil tones cadascun. El pagament es farà en gasolina i fustes i el valor total d'aquesta operació s'ha fixat en 2,400,000 lliures esterlines.

● El doctor Arthur Whitaker, professor d'Història de l'Amèrica Llatina a la Universitat de Pennsylvania (EE. UU.), acaba de publicar un llibre titulat *Spain and Defense of the West: Ally and Liability* (Espanya i la defensa de l'Oest: Un aliat i una responsabilitat). L'obra és editada per encàrrec del *Council on Foreign Relations* per l'editorial Harper & Brothers, de Nova York (1961). El professor Whitaker, arriba a aquesta conclusió: «Després de set anys d'estar associats (els americans) amb el Govern de Madrid, aquest continua sense modificar-se, ni pel pes, ni per l'actuació, ni per les realitzacions, ni per qualsevol suggestió persuasiva que se li hagi pogut fer. Si l'objectiu és guanyar Espanya com un associat en el concert de les nacions lliures per al futur, l'esforç de persuasíó ha d'ésser, neces-

sàriament, conseqüent i comprensiu. Si la política americana deixa de fer evident al món la consagració del nostre país al principi de Llibertat en Justícia, que el President Eisenhower va proclamar durant la seva visita a Madrid l'any 1959, la nostra aliança amb l'Espanya de Franco continuarà reforçant la seva dictadura, afeblint la nostra posició i desorientant els nostres amics del món lliure, alimentant la propaganda comunista i fomentant perturbacions en les nostres relacions amb el poble espanyol fins molt temps després que el règim de Franco hagi passat a la història.»

● Declaració de les Nacions Unides sobre la concessió de la independència a tots els pobles: «1. La sotmissió dels pobles a una subjugació, dominació i explotació aliena constitueix una negació dels drets humans fonamentals; és contrària a la Carta de les Nacions Unides i és un impediment per a promoure la pau i la cooperació mundials. 2. Tots els pobles tenen el dret d'autodeterminació. En virtut d'aquest dret determinen lliurement llur situació política i lliurement prossegueixen llur desenvolupament econòmic, social i cultural. 3. Una preparació política, econòmica, social o d'educació no pot servir mai de pretext per a ajornar la independència. 4. Tota acció armada o de mesures de repressió de qualsevol mena dirigides contra pobles no independents, han de cessar per tal de permetre que els dits pobles exerceixin pacíficament i lliurement llur dret a la completa independència i la integritat de llur territori nacional ha d'ésser respectada. 5. Han d'ésser preses, immediatament, les mesures necessàries als territoris sota tutela, en els no-autònoms i en tots els altres territoris que no han assolit encara la independència per a transferir tots els poders als pobles d'aquests territoris, sense cap condició ni reserva, d'acord amb llur desig i voluntat lliurement expressada, i sense cap distinció per raó de raça, creència o color, per tal de posar-los en situació de gaudir de completa llibertat i independència. 6. Qualsevol intent dirigit contra la ruptura total o parcial de la unitat nacional o de la integritat territorial d'un país, és incompatible amb les finalitats i principis de la Carta de les Nacions Unides. 7. Tots els Estats hauran d'observar fidelment i estrictament les prescripcions de la Carta, de la Declaració Universal de Drets Humans i la present Declaració en una base d'igualtat, de no-intervenció en els afers interiors de tots els Estats i de respecte als drets sobirans de tots els pobles i a llur integritat territorial.»

IIa. CONFERENCIA NACIONAL CATALANA

INFORME DEL CONSELL EXECUTIU DEL C. N. C.

Paral·lelament a l'ajut patriòtic, el C.N.C. ha dedicat atenció especial al manteniment de la nostra cultura, a la defensa del nostre idioma i a la difusió del llibre català, digne d'ésser recomanat fora de Catalunya i dintre mateix del nostre territori nacional.

La més alta de les nostres institucions de cultura, perseguida i ultratjada per l'Estat opressor, ha estat objecte de les primeres atencions del C. E. amb la creació de premis sobre estudis científics i la recomanació de donatius per a poder sobreviure amb els propis mitjans. Els homes del Consell Nacional Català han estat, moltes vegades, els capdavanters de les campanyes enaltidores del conreu de les lletres catalanes, ja sigui a través del Jocs Florals o de concursos especials destinats, principalment, a les noves generacions en formació. Homes del C.N.C. han portat fora de la gran presó que és la Catalunya d'avui, la campanya del Patronat Català de Cultura Popular la missió del qual és el foment de les edicions escolars catalanes que el règim franquista no permet d'editar a Catalunya, com no permet el funcionament públic de la benemèrita Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ni permet les activitats dels Ateneus Populars que tan de prestigi tenien.

Organitzacions filials del Consell Nacional Català, com són la Institució de Cultura Catalana i el Club del Llibre Català, han fet tot el que han pogut per a la difusió del llibre català entre els catalans emigrats; han divulgat les activitats culturals dels diversos països de llengua catalana; han editat, cooperativament, els llibres d'autors de l'exili, molts dels quals no podien ésser editats a Catalunya per mor de la censura franquista. I, actualment, s'està realitzant un pla de treball molt ambiciós que haurà de permetre prestar una major ajuda als abnegats editors de llibre català de Catalunya, el País Valencià i les Illes, sense oblidar tot el que està per fer al Rosselló, a Andorra i a l'Alguer renaixent.

Una de les principals preocupacions del C.E. és el problema de les joventuts catalanes nascudes a la vida ciutadana enmig del règim oprobios que pretén ofegar la nostra personalitat nacional, que pretén fer desaparèixer el nostre tresor espiritual i que ataca la nostra cultura i el nostre idioma. Els problemes que te plantejats la nostra Universitat de Barcelona, minada

IV

L'ajut cultural a l'Interior

d'enemics i servidors del règim franquista, també han preocupat al C.E. i ha mantingut contactes amb professors i estudiants i ha divulgat oportunament les seves denúncies i apel·lacions en defensa dels nostres drets culturals emparats per la UNESCO. Han estat reeditats i àmpliament escampats pel món lliure els manifestos dels estudiants catalans i demòcrates que han participat en els congressos universitaris internacionals; ha divulgat davant dels universitaris de tot el món, el plany i l'exigència del respecte degut a la condició catalana de la nostra Universitat; ha presentat als organismes internacionals originals i còpies de les denúncies rebudes de l'Interior i es pot dir que no hi ha cap institució cultural democràtica dels dos Continents que no hagi rebut un document o altre relatiu a la tràgica situació dels nostres universitaris i dels nostres estudiants conscients de llur catalanitat i dignitat humana.

El foment dels estudis comarcals entre la nova generació de l'Interior, ha estat una iniciativa que ha trobat el recolzament econòmic d'una sèrie de Consellers i amics del C.N.C. que han sabut veure la importància del conreu de la nostra història local i comarcal entre la joventut que puja, orfe d'ensenyaments i privada de facilitats per a documentar-se sobre el passat immediat o remot de la pròpia contrada, punt de partida per a fer augmentar l'amor a la nostra història nacional.

Les dificultats i entrebancs que han de vèncer els editors de llibre català a Catalunya, al País Valencià i a les Illes, obliguen als catalans de l'exterior a preocupar-se del problema de mantenir les col·leccions de llibres que s'editen actualment, de ferne sorgir de noves i de conquistar un major nombre de lectors fora del territori nacional per a fer possible una major difusió de la producció bibliogràfica catalana d'avui i esperonar els escriptors que fan honor al nostre idioma, sacrificant, moltes vegades, avantatges econòmiques molt temptadores ofertes per l'enemic, com una mena de suborn per a intentar d'evitar que els nostres escriptors científics, tècnics i literaris es dediquin al conreu de la llengua catalana. No

són pas pocs els escriptors nostres que han caigut en el parany espanyolitzador. Uns per necessitats econòmiques i altres per manca d'editor o de lectors. No sempre és perdonable aquesta deserció dels nostres escriptors però, humanament, és comprensible, quan hi ha una veritable vocació d'escriptor i es posa aquesta vocació per damunt dels deures patriòtics.

Caldria poder arribar a evitar aquesta mena de desercions en les circumstàncies actuals. I caldria deixar establert, ben aviat, un mercat de llibre català, un gran contingent de lectors de llibre català que pogués assegurar, en la Catalunya alliberada de demà, unes edicions de milers d'exemplars per a les col·leccions fonamentals de la nostra cultura i per a estimular als nostres homes de ciència a escriure tots els seus llibres en català. La creació d'un important nucli de lectors entre els catalans de l'exterior tindria la doble avantatge de fomentar les edicions catalanes de l'interior dels països de llengua catalana i de mantenir la joventut emigrada al corrent del nostre moviment cultural, i, a joves i vells, conservar-los l'amor al nostre idioma, tan fàcil d'oblidar i de perdre enmig d'un país o d'un ambient que n'està del tot allunyat i on és obligat l'ús d'una altra llengua.

La difusió de les nostres revistes catalanes també ha de merèixer la nostra atenció. Són diversos els Membres del Consell Nacional Català que han fundat i dirigeixen les revistes catalanes que s'editen fora de Catalunya. Són molts els Membres del C.N.C. que col·laboren assiduament i d'una manera desinteressada en aquestes publicacions que han estat i són encara las torxes de la nostra cultura a l'exterior. A través d'aquestes revistes es pot mantenir el caliu patriòtic, la inquietud espiritual dels catalans expatriats; es pot mantenir l'interès per les coses que passen a la nostra terra i interessar els més conscients en els problemes del moment. A través d'aquestes publicacions es manté el costum de llegir en català i es poden arribar a crear nuclis de lectors de llibres que complementin el contingent de lectors actuals. Mentre duri l'actual estat de sotmissió del nostre poble, aquestes revistes són els portantveus dels catalans de l'Interior que no poden parlar en veu alta ni disposen de revistes per a expressar el seu pensament i la seva voluntat.